

Ph.d. kurs i Vitenskapsteori og forskningsetikk

PRO9006

Nivå: Ph.d.

Emnetype: Obligatorisk for kandidater tatt opp på ph.d. i studier av profesjonspraksis etter ordninger før gjeldende ordning av 01.01.2018. Valgfritt for kandidater tatt opp etter ordningen av 01.01.2018

ECTS: 10

Varighet: 2 semester

Heltid/deltid: Heltid

Studiested: Bodø

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanning, kunst og kulturfag, Nord universitet

Emneansvarlig: Professor Johan Arnt Myrstad, Nord universitet

Maks antall deltagere: 20. Ved stor interesse vil ph.d.-kandidater ved Nord universitet prioriteres.

Undervisningsspråk: Skandinavisk

Studieprogram: Ph.d. i studier av profesjonspraksis. Men kurset er også tilgjengelig som frittstående kurs

Målgruppe: Kurset er først og fremst et tilbud for kandidater tatt opp i ph.d i studier av profesjonspraksis men vil også være relevant for andre som driver forskning i praksis samt også ph.d.-kandidater i filosofi og andre humanistiske fag.

Kursevaluering: Evaluering av kurset inngår i universitetets kvalitetssikringssystem

Vitenskapelig innhold:

Kurset gir en avansert innføring i vitenskapsteori og vitenskapsfilosofi, sett fra den praktiske kunnskapens perspektiv. I så henseende gjør den bruk av paradigmeskjemaet skissert av Thomas Kuhn, forstått som 1) eksemplarer, 2) disiplinære matriser, og 3) sosialt organisert og institusjonalisert forskning. Sentrale temaer som blir dekket er «taus kunnskap», dominansen av fordommer i vitenskapen og forskningsetiske problemstillinger blant annet i den forbindelse, kunnskap og vitenskaps grunnlag i vanlig, sosialt situert og forkroppsligjorte praksiser. Kurset tar sikte på at kandidatene skal utarbeide en tekst levert som oppgave og forsvart muntlig over vitenskapsteoretiske tema sentralt i eget prosjekt svarende med hensyn til kvalitet, omfang og relevans til et vitenskapsteoretisk kapittel i avhandlingen.

Læringsutbytte: En kandidat som fullfører kurset skal kunne forvente følgende læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap:

Kandidatene skal:

Demonstrere kunnskap om argumenter for et forskningsopplegg i praktisk kunnskap

Vise kjennskap til egenskapene ved forskjellige former for "taus" kunnskap

Demonstrere forståelse av den praktiske kunnskapens perspektivs gyldighet for vitenskap i sin alminnelighet og for vitenskapelige studier av profesjonelle praksiser i særdeleshet

Tilegne seg relevant kunnskap om vitenskapsteoretiske aspekter og problemstillinger ved sitt eget prosjekt og argumentere for de analyser som er valgt og problemløsninger som etablert i så henseende

Ferdigheter:

Kandidatene skal:

Kunne sette og forsvare mål og lage forskningsspørsmål i forskningsopplegg som reflekterer forståelse av paradigmer i vitenskapen generelt og viktigheten av å utvikle forskning som reflekterer innsikt i de «tause» og praktiske aspekter av kunnskap

Kunne utvikle og forsvare en tekst svarende til et kapittel med vitenskapsteoretiske refleksjoner i egen avhandling

Generell kompetanse:

Kandidatene skal:

Reflektere en kritisk men konstruktiv holdning til tradisjonelle metoder i vitenskapen generelt og en evne til å ta del i informert diskusjon om forholdet mellom erfaring og vitenskapelig kunnskap og redegjøre for dette konkret med eksempler hentet fra eget prosjekt

Forkunnskaper og anbefalt forkunnskap:

Kandidater som skal opp til eksamen må ha fullført mastergrad i et relevant fagfelt. Anbefalt forkunnskap tilsvarende et masterkurs i vitenskapsteori.

Innhold: Vitenskapsteori, vitenskapsetikk, vitenskapsfilosofi og deres anvendelse i praksisforskning med fokus på hva som er relevant for den enkeltes forskningsprosjekt.

Overlapp: Kurset erstatter det eksisterende kurset Vitenskapsteori og forskningsetikk (PR409H). Kandidater som tar 5 stp. kurset i Vitenskapsteori og forskningsetikk kan bygge dette ut til denne 10 stp. varianten. De vil ikke bli tilkjent 15 stp. uttelling ved avlegging av eksamen i begge kursene.

Undervisning: ansikt-til-ansikt.

Læringsaktiviteter: Obligatoriske forelesninger, seminarer og muntlige presentasjoner. To samlinger høst og en samling vår (muntlig presentasjon).

Eksamensbestemmelser, vurdering og karakterfastsetting: Karakter: bestått/ikke bestått. Kandidatene skal skrive en oppgave på ca. 20 sider over selvvalgt emne om vitenskapsteoretiske tema relevante for eget forskningsprosjekt, under individuell veiledning.

Kandidatene leverer en skisse til oppgaven en uke før første samling. Kandidatene skal forsvare oppgaven i en muntlig presentasjon. Karakteren fastsettes i henhold til de krav som er stilt til kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse ovenfor, slik disse blir dokumentert gjennom innlevert oppgave og muntlig presentasjon.

Pensum:

Kuhn, Thomas (1970): *The Structure of Scientific Revolutions*, (uansett utgave eller oversettelse, så lenge Postscript fra 1970 utgaven er med)

Nordenstam, Tore (2005): *Exemplers makt*, Dialoger.

Hanson, Norwood Russell (1958): Chapter 1: "Observation", *Patterns of Discovery*, 1958.

Wittgenstein, Ludwig (1954): *Philosophical Investigations*, Part II (utdrag, og uansett utgave eller oversettelse).

Thompson, Evan (2005): "Sensorimotor subjectivity and the enactive approach to experience", *Phenomenology and the Cognitive Sciences*, 4: 407-427.

Galilei, Galileo (1632): "Annen Dag", *Dialog om de to viktigste verdenssystemer*, (uansett utgave eller oversettelse så lenge Annen Dag er fullstendig og ikke forkortet)

Saltelli, Andrea et al (2016): "Who will Solve the Crisis in Science?", i Benessia et al.: *The Rightful Place of Science: Science on the Verge*, Terpe, AZ og Washington, DC, ss.1-30.

Boghossian, P. A. (2006). *Fear of knowledge : against relativism and constructivism*. Oxford: Clarendon Press. [Chap. 2/side 10-24]

Fodor, J. (1984). OBSERVATION RECONSIDERED. *Philosophy of Science*, 51, 23-43.

Madsen, K. B. (1975). *Systematologi - sammenlignende videnskapsteori*. Cph.:

Munksgaard. [Kap. 4/side 42-49]

Peirce, C. S., Houser, N., Kloesel, C. J. W., & Peirce Edition Project. (1992). *The Essential Peirce : selected philosophical writings*. Bloomington: Indiana University Press. [Kap 4/ How to make our ideas clear, side 126-140]

Quine, W. V., & Ullian, J. S. (1978). *The web of belief* (2nd ed ed.). New York: McGraw-Hill. [Chap. 4/Hypothesis (side 64-82) og Chap. 7/Confirmation and refutation (side 96-107)]

Russell, B. (1974). *Filosofiens problemer*: Nyt Nordisk Forlag. [Kap. 12/Sandhed og Falskehed (side 94-111)]

Wackerhausen, S. (1999). Legemet som læringens subjekt. *Kunnskab om Idrett*, 3(2).

Wackerhausen, S. (2004). Kausale felter, meta-antagelser og metodisk pluralisme. In J. G. N. Buur Hansen (Ed.), *Vidensteori, professionsuddannelse og professionsforskning*: Syddansk Universitetsforlag [side 32-48]

Enerstvedt, R. Th. (1982): *Mennesket som virksomhet*, Tiden Norsk Forlag, ss.19-100..

Enerstvedt, R. Th. (2011): *Spiller Gud terning likevel?*, Marxist Forlag AS, ss.13-147.

Enerstvedt, R. Th. (1988): *Barn, virksomhet og mening*, A/S Falken Forlag, ss.27-32.

Enerstvedt, R. Th. (1971): *Den intellektuelles dilemma*, Forlaget Ny Dag, ss.190-226.

Enerstvedt, R. Th. (1989): "The Problem of Validity in Social Science", Steinar Kvale (red): *Issues in Qualitative Research*, Studentlitteratur, Lund, Sverige 1989, ss.135-173.

Jensen, U. J. (1999): "Categories in Activity Theory: Marx's Philosophy Just-in-time", in *Activity Theory and Social Practice*. Aarhus U.P. ss. 79-99.

Meløe, J. (1992): *Words and Objects* i Skriftserie fra Wittgensteinarkivet ved Universitetet i Bergen, nr. 5 1992 Kompendium: *Den praktiske kunnskapens teori*. Del 1.

Methi, J. S. (2018): Borderology and Practical Knowledge—Humanities Response to Epigenetics? i *Borderology: Cross-disciplinary Insights from the Border Zone*. Along the

Green Belt, s 149-161. Springer. Link: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-99392-8>

Popper, K. (2004): *The Logic of Scientific Discovery*, Routledge, ss. 37-56.

Anbefalt supplerende litteratur:

Godfrey-Smith, P. (2003). *Theory and reality : an introduction to the philosophy of science*. Chicago: University of Chicago Press.

Staley, K. W. (2014). *An introduction to the philosophy of science*. New York: Cambridge University Press.

Steel, D., & Guala, F. (2011). *The philosophy of social science reader*. London: Routledge.

Wackerhausen, S. (1991). Teknologi, kompetence og vidensformer. *Philosophia*, 20(3/4), side 81-117.

Wackerhausen, S. (1989). Teknologiske artefakter og menneskets selvforståelse. In N. O. Finnemann (Ed.), *Tidens Tegn* (pp. S. 111-137.). Aarhus University: Aarhus University Press.

Til muntlig eksamen leveres en pensumliste, hvor det i tillegg til litteraturen det er undervist over legges 500 sider selvvalgt litteratur med spesifikk relevans for essayet. De fleste tekstene som er angitt i kortere utdrag vil bli lagt ut på nett.

I forbindelse med forsknings- og vitenskapsetiske aspekter, bør kandidatene konsultere følgende nettsted:

<https://www.etikkom.no/>

Av særlig interesse på dette nettstedet kan være:

<https://www.etikkom.no/globalassets/documents/publikasjoner-som-pdf/oppdragsforskning-2003.pdf>

Det kan komme mindre endringer i pensum.